

RÖVID HIREK

NEWYORK. Az utóbbi időben a sajtóban olyan hírek jelennek meg, hogy Roosevelt ösel zsidó volt...

BUDAPEST. A budapesti Gyapjúipar RT., amely teljesen német érdeklésű, személt menesztette...

VARSÓ. A városi filharmonikusok, Wienakki világ-híres lengyel zenevezető felvételére nem engedték...

Jeruzsálem. A héber egyletem mintegy 100 nővére...

PHILADELFA. A németek az amerikai zsidóság kongresszusa...

LONDON. Az United Jewry Fellowship társaság bankrotta...

MEKA. Ibn Saud arab királyt nemrégiben megáldott...

BERLIN. A németországi zsidó lemoratórium gyarlás...

BRÜSSSEL. A katolikus párt sajtója, a "Grenz Echo"...

PARIS. Mint látni már részben közöljük Bert hold...

Sulyos problémák előtt a csehszlovákiai Zsidó Párt

Prága. A közeli választásokra való tekintettel igen feszült helyzet lett urrá a csehszlovákiai Zsidó Párt...

Prágai jelentések szerint a Zsidó Párt ezidőszakra kifizette a tárgyalásokat...

Az iraki antiszemitizmus. A "Jenaische Zeitung" március 15-iki számában...

A görög kormány jóvá akarja tenni a szaloniki zsidóság elleni igazságtalan magatartását...

ZSIDÓ HUMOR

ÉS KIS ZSIDÓ TÖRTÉNETEK

Akár meghalt, akár nem — elfemetni. Történt egy ortodox hitközségben, hogy pénteken...

Lehet-e mindenkinek eleget tenni. Hittársaságunk beszélt egy vasuti fűfűzőre...

Álom és valóság. Két zsidó megy az utcán. Mindkettőn igen éhesek...

A kikereszkedett. Egy igen megaszult zsidó kikereszkedett. Egy napon...

Három próbaszónoklat. A hitközség kiküldte, hogy a rabbiat mielőtt megválasszák...

Provizió. A faluban nagy ifjúságszűrés volt és a községi orvos...

Aki gyűlöli a pletykást. Mit gondolsz a te új szűrésdöntéséről?

Mire tanít a 800 éves Rambam? Az egész világ ünnepli, az 1135 március 30-án született...

Ha ember voltál, akkor mennyi lények árnnyékozták be az anyádát. De Maimoni ellenségei nem bírták el...

A prágai német egyetem zsidó áldozata. Dr. Josef Gach a prágai német egyetemen Schloffer professzor...

NÉPÜNK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: ORADEA Strada Iosif Vulcan No. 4. Telefon: 440.

ZSIDÓ HETILAP Szerkeszti: WASSERSTROM SÁNDOR

ELOFIZETESI ÁRAK: Belföldön: Hittközségeknek és vállalatoknak 500, magánosoknak: egész évre 300, félre 160, negyedévre 85 lei. Külföldön: 120-80, 45, 25 ck. 180, 95, 50 dinár. 25-15 Pengő. 10-6 Dollár.

Mire tanít a 800 éves Rambam?

Az egész világ ünnepli, az 1135 március 30-án született Rabbi Mose ben Maimon, vagy ahogy ősszevona hívják később: Rambam-t.

Maimonides, azaz Rambam szerepét, hírel, jelentőségét kötetek jelzik és mondhatjuk nyugodtan, hogy neve fordulópontot jelentett a zsidóság életében.

Maimonides: el kell mondjuk mindszét és talán emlékének ártalmára vagyunk, ha félbe és jediten a gúdszi elméhez viszonyítva, megemlítjük, hogy 800 esztendővel...

Messzire vezetne, ha művelt itt ismeretünk. De akik ismerik, azoknak nem kell kommentár, akik pedig most és innen akarják megismerni, azok hűbére is lennének.

Ha ember voltál, akkor mennyi lények árnnyékozták be az anyádát.

De Maimoni ellenségei nem bírták el azt az osztatlan elismerést, amelyben életében találkoztál és halála után, ezért a fent neki illő ors helyébe ezt vészték sarkóvőre: »Itt nyugszik Mose Maimoni a kiközösített eretnek.«

Sulyos harcra voltak az ugynevezett bogdadi iskolával, amely erősen harcolt az új »reformátor« ellen, aki rendszerbe fogta, ami addig rendszerelen volt és lehetővé tette, hogy mindenki számára hozzáférhető és érthető legyen az a minden magába foglaló 613 cikkely, amely a Biblián és a Talmudon alapszik.

Maimonides: el kell mondjuk mindszét és talán emlékének ártalmára vagyunk, ha félbe és jediten a gúdszi elméhez viszonyítva, megemlítjük, hogy 800 esztendővel...

Amikor Josef ben Jehuda Ibn Akin, aki Szirában telepedett le és az azal a kérdéssel fordult hozzá, hogy vajon kénye-e ki a bogdadi iskolától talmudoktatási diplomát...

Így, igen, ez a l'art pour l'art való foglalkozás a Tóránál, ez a felfogás sok mindent megmagyaráz Maimonidesnél és sok mindent, mai rabbiainknál. O dolgozott és kenyeret keresett, csak azért, hogy függetlenül anyagiaktól, élhessen a szent hivatásnak. A mai epigonok pedig azért tanulnak, hogy az anyagiakat biztosítsák maguknak és tulajdonosan elanyagiasodott az a zsidó réteg, amely arra hivatott, hogy a Tan további hirdetője legyen.

Igen, igen, ez a l'art pour l'art való foglalkozás a Tóránál, ez a felfogás sok mindent megmagyaráz Maimonidesnél és sok mindent, mai rabbiainknál. O dolgozott és kenyeret keresett, csak azért, hogy függetlenül anyagiaktól, élhessen a szent hivatásnak. A mai epigonok pedig azért tanulnak, hogy az anyagiakat biztosítsák maguknak és tulajdonosan elanyagiasodott az a zsidó réteg, amely arra hivatott, hogy a Tan további hirdetője legyen.

Igen, igen, ez a l'art pour l'art való foglalkozás a Tóránál, ez a felfogás sok mindent megmagyaráz Maimonidesnél és sok mindent, mai rabbiainknál. O dolgozott és kenyeret keresett, csak azért, hogy függetlenül anyagiaktól, élhessen a szent hivatásnak. A mai epigonok pedig azért tanulnak, hogy az anyagiakat biztosítsák maguknak és tulajdonosan elanyagiasodott az a zsidó réteg, amely arra hivatott, hogy a Tan további hirdetője legyen.

Igen, igen, ez a l'art pour l'art való foglalkozás a Tóránál, ez a felfogás sok mindent megmagyaráz Maimonidesnél és sok mindent, mai rabbiainknál. O dolgozott és kenyeret keresett, csak azért, hogy függetlenül anyagiaktól, élhessen a szent hivatásnak. A mai epigonok pedig azért tanulnak, hogy az anyagiakat biztosítsák maguknak és tulajdonosan elanyagiasodott az a zsidó réteg, amely arra hivatott, hogy a Tan további hirdetője legyen.

Igen, igen, ez a l'art pour l'art való foglalkozás a Tóránál, ez a felfogás sok mindent megmagyaráz Maimonidesnél és sok mindent, mai rabbiainknál. O dolgozott és kenyeret keresett, csak azért, hogy függetlenül anyagiaktól, élhessen a szent hivatásnak. A mai epigonok pedig azért tanulnak, hogy az anyagiakat biztosítsák maguknak és tulajdonosan elanyagiasodott az a zsidó réteg, amely arra hivatott, hogy a Tan további hirdetője legyen.

A prágai német egyetem zsidó áldozata

Dr. Josef Gach a prágai német egyetemen Schloffer professzor klinikáján, mint aszisztens működött közel egy évtizeden keresztül. Ezt a fiatal, nagy jövő előtt álló zsidó orvost, az egyetemen elharapított horogkeresztes terror az öngyilkosságba kergelte.

sebésszel kvalifikáció miatt. Utóbb már ezt az egyetlen zsidót sem akarták tovább tűrni maguk között és az aljas fondorlatoknak öngyilkosságot volt a következménye. A rendőrség az öngyilkosságra vonatkozó összes aktákat áttekintte az államügyszékhöz, ahol úgy prof. Schloffer, mint aszisztense Dr. Wenzel ellen — aki egyébként szellemi vezére a horogkeresztes hadjártnak — megindították az eljárást erőszakos fellépésük miatt. Ettől elfektívve a szerencsétlenül járt Dr. Gach edesanyja bünvádi feljelentést tett Dr. Schloffer tanár és 15 orvosára ellen, akik előírták az a nyilatkozatot, hogy nem hajlandók a zsidó orvossal együttműködni. — Az elmul vasárnap temették el, a nécl terror legújabb áldozatát a prágai zsidó temetőben, sok ezer főnyi gyászoló közönség részvételével. Felújították, hogy sem a rektorátus, sem a sebészeti klinika nem képviseltette magát a temetésen. Több mint két óráig tartott a sírfelújítás a tömeg gyászfelvonulása, amely utolsó tiszteletét akarta leróni a mártírhaltalt zsidó orvosnak.

Ismeri Ön a TELLMANN szövetet?

Ha nem —
ugy kérje minden posztókereskedésben
csakis a

TELLMANN VILMOS és TÁRSAI RT.

**braszovi posztógyár által gyártott
kiváló minőségű szövetkülönlegességeket!**

Meg fog gőzödni, hogy gyártmányait egyetlen posztógyár termékei sem mulják felül!

Egy hét szomorú krónikája egy nagy hitközség belső életében

Az oradeai hitközségi harcok országos jelentősége

36 lei egy kiló pászka ára az oradeai orth. hitközségben, amelyek önköltségi ára legfeljebb 13 lei. — Teitelbaum Joel satumarei főrabbi új szövetségese

Lapunk olvasóinak egy része előtt felmerülhet az kérdés, vajon olyan nagy horderejű probléma-e az oradeai (nagyváradi) hitközség „belső” ügye, hogy a hírrel-híre pertraktálni kell? Ha nem látunk a dolgok mélyére, akkor valóban egy nagy, de mégis vidéki hitközségnek belső ügyéről van szó. Ez nem is érdemelne meg, hogy lapunk hasábjait teleírjuk vele. De itt nem arról van szó, hanem sokkal fontosabból. Az erdélyi zsidó közélet egy hosszú-hosszú fronthoz tudjuk hasonlítani. Az egyik oldalon állnak a defenzív állású ási erások, a másik oldalon pedig a harcias chassidok, illetőleg pontosabban, a senu marei főrabbi vezelt azt az utóbbi harcoss seregét. Ennek egyik főpóztója, hogy úgy mondjuk „Gorlicéje” az oradeai hitközségi harcok. Ez a rész a frontnak az a szakasza, amely eldönteti a harc további részét. Egyelőre ez a helyzet, hogy itt is két irány harcol egymással. Az egyik, amelyik lékesebb hurolat pengé, a másik, amelyik tudja jól, hogy ha a legnagyobb erdélyi hitközségeket „elchassidossíjják”, az esetben a Központi Iroda feletti hegemonia is örökidőkre biztosítottak látszik. Ezért van aztán az, hogy mi látszatra tulokat foglalkozunk ennek a hitközségnek belső harcival.

A legszomorúbb az ügyben az, hogy legtöbbben azok közül, akik benne vannak ezekben a harcokban, nem látják, hogy miről is van szó. Ők nem látják, hogy a Lejos-ügy, a Kirsch ügy, meg a többi kisebb nagyobb ügyek, mind arra irányulnak, hogy egy bizonyos új gerinturát juttassanak vezetéshez, részben anyagi okok miatt, de nagyrészt ebből az elgondolásból kiindulva, hogy itt kell felépíteni a új chassidizmusnak legfőbb hátszínjét, innen kell az áskerész zsidóságra a legnagyobb csapást mérni. Ezt még a most vezető pozícióban levő áskerészek sem tudják, csak egy napon meglepetéssel fogják arra ébredni, hogy őket is csak kinasználták, őket is csak felhasználták erre a harcra, mint „gyutürelleket” és most már mehetnek, semmi lelnyalójuk nincs.

Vizsont jöhetne erre az a kérdés? Mi köze van ennek azokhoz a személyi harcokhoz, amelyek naponta lejátszódnak, ezzel kapcsolatban? Rövid és érthető a válasz. Előbb a teljes „garinturát” kell kicserélni. Imegyane legyen azoknak, akik ebben a harcban újfál állhatnak, a diadalmasan előretörő ácheressidista frontnak. Ha pedig behódolt Senu Mare után, Oradea is, elvesztett ez erdélyi kultúralsidóság minden. Elvesztette viszó mentevrárt... A személyi harcok pedig azt jelentik, hogy itt nem kímélnek senkit. Ebben a harcban nincs pardon, nincs megbocsátás, nincs kímélet. Ha kellenek népszavazások egy sakterre, hogy köster e vagy lértit, ugy legyen inkább demoralizációja a szent udgatási kötelezettségnek. Ha kell az idődi főrabbitól

hanis bizonyítvány, hogy a főjegyzőt ellátópoltsák, am hanisítunk. Ha el kell dagni a szekrény mögő fontos okiratokt — tün tessük el. Mindent elrejteli, mindent kicsonarni, mert ezzel utat lehet nyitni, az éhes csalósoknak, akiknek kell a bosszu, másrészt kell az erőök. akik nem holmi kis prézeses állásokra pályáznak, sem pedig tisztavirág életű apró „dicsőségekre”. Nekik kell például a Központi Iroda elnöksége, a jó Isten és Teitelbaum Jólé főrabbi ur segítségével, mert ez milliókat hozhat és közben lehet tartia i vele az egész erdélyi zsidóságot. Ilyen mélyreható és messzire kiterjedő „hitközségi harc” az oradeai, s ezért kell nekünk napirenden tartani, mert ha nem — akkor észrevétlenül csuszik ki az askendai zsidóság lába alól a talaj és vész el iskola, intézményes kultúrals adottságok, hogy helyet adjon, a rendszerelen és minden kitépítelt intézményt negligráló ácheressidizmusnak.

Igy legjobb példa erre a tendenciára, ahogy a 800 gyermekét magábfoglaló leány és fiú elemi és gimnáziumot kezelik. Tudni kell, hogy Teitelbaum satumarei főrabbi ha lálos ellensége minden iskolatitátsának. Neki még az elemi iskolák is teljesen fölöslegesek. Csak a chéder és a jesiva. Már pedig azok a hívek, akik mind több szerepet kapnak ez oradeai hitközségben is, elérték azt, hogy a hitközség egyáltalán nem törődik az iskolákkal. Hagyja, hogy önmaga kintlóják, semmi anyagi segítséget nem nyujt számára, de nem is csoda, mert hiszen minden egyes befolyt ban, kell a fősleges dntáro, perekre és mintama kiadásokra, amelyeket a legjobb akaratotl sem lehet egy hitközség folyókiadásainak nevezni.

Már megirtuk többször, hogy több mint másfél millió leit költöttek eddig küönözö perekre és még jónéhány folyamiban van. A drága gabella horribilis jövedelme még mindig nem elég ezekre a kiadásokra. De nem elég erőt ad az sem, ha 11 zsidó mézárós kezébből kieszik a huszágó kést, hogy Oras Ladislaw nem zsidó mézárós kezébe adják. Nem elég a forszirozott adóbehajtás, nem elég az éközbeni tandíjemelés, nem elég az sem, hogy mindenféle praktikákkl és perekkel sikerült a hitközség adósságaira konverziófélt kiteráskolniti. Ez még mind nem bizonyul elegendőnek ahöz, hogy ezeket a perkötségeket, carel harcokat és egyebet, ami nem tartozik egy hitközség „emine” kötelességeit közé jedszék. Most újabb bevétel forrás után néztek. És szerencsére találta a segítségülret zsidói teherre.

800.000 lei bevétel a pászkából

Tudjuk jól, hogy a pászkaliszt kiltéja körülbelül 7 leibe kerül, az elkészítés meg 5—6 leibe. Összesen 13 be. Tekintettel arra, hogy

valami haszna kell legyen a hitközségnek, mert sok szegény családnak ingyen kell adni pászkát, hát mondjuk adni kellene 20 leirt, ami lehetővé tenné, hogy elegendő pénz álljon rendelkezésre az ingyen pászkára is. (Az utóbbi 5 évben nem is volt ennél drágább). De mégsem jelenít ez a körülmény azt, hogy így megfelfjék a közönséget, hogy 800.000 leit keressenek a pászkán. Illetőleg a szegény hitközséget pászkavevő közönségen. Mert ha tegyük fel ki is osztanak 150—200.000 leit ingyen és kedvezményes engedmények céljaira, de a fennmaradó 600.000 leit mire kell be szedjék? Nem azért, hogy a megnyomorított tagokon enyhítsenek, hanem, annak a pénzszórásnak jedszésére, amelyet hibá minden mosatódásnak és könyvosságítának, mégis elkövesznek.

Az a bizonyos könyvizsgálat

Nagy búszkán írták a naplapokban, hogy egy hármás bizótságot megválasztotta a könyvvezetést és rendben levőnek találta. Hát ahogy ők vizsgálták, úgy rendben is kell legyen, mert megnézn, hogy egy pénztárt kiadásra, van e „belég”, hogy valaki felvette, az természetes is és egy percig nem gondoltuk, hogy egy ilyen kiadási utalvány hiányozzék. De minden ilyen „belég” nek van pszichológusa. Meg kellene vizsgálni, hogy bizonyos 8000 leiek, vagy 15000 leiek, amelyeket felváltak, milyen célokra szolgáltak. Járta annak, vagy ha nem, miért vette fel és be kell vizsgálni, hogy különféle ártatlan címeken, milyen összegek me nek ezen az uton olyan helyre, amely azután sükségessé lett, hogy 36 leit kérjenek egy kiló pászkáért.

A „szegényebb” néposztály 28 leit fog fizetni, így átlag 30 leit lesz a bevétel, kérdjük ki, hogy az elri harc mellett, nem-e kell minden erővel azon dolgoznunk, hogy ezek az snomállak megszűnjenek? Nem-e menti teljesen lönkra és vergődik végzetesen adóssáok hínárában a satu-mare hitközség, amiért a főrabbi körül harcok oly sokáig tartóttak és olyan furcsa eszközökkel? Nem-e fog elúszni az oradeai hitközség nagy vagyona, ha ilyen gazdálkodás folyik. Vagy ha el nem is uszik, le a peres kiadások és különféle erőltetelt uralmi udgy nem-e teszi sütségesé, hogy az arányilag nem drága líszli árak és munkabérek mellett, mért kell 36 leit fizetni egy-egy kiló pászkáért?

Újabb puccs a főjegyző körül

Még el nem esttunk a harcok a Kirsch-féle kéanszer nyugdíjazás körül és máris újabb botrány foglalkoztatja az oradeai zsidóságot. Az elmúlt vasárnap az oradeai hitközség előjárósága ülést tartott, amelyen puccs szerűen a hitközségi főjegyző állást akarták betölteni.

Azonnan dönteni akartak és két ötvenen felüli embert akartak kinevezni. Nyugdíjra érdemes és nyugdíjazásra alkalmas egynek jutnak be a hitközséghez, mint új fizetvelők, amely maholnap inkább egy aggot menházához fog hasonlítani, mint egy életerős intézményeket adminisztráló nagy zsidó összefogó szervnek. Erre azonban éles tiltakozást jelenttek be az előjárósági tagok, akik helytelennek tartották az ügynek ilyenformán való elintézését. Félbe is maradt a dolog, de egészen bizonyos, hogy csak néhány napra, mert amit ők akarnak, azt keresztül is viszik majd és minden erővel azon lesznek, hogy kreaturáikat el is helyezzék a sállomokba, hogy ezzel is újabb nagy terheket tudítsanak a szegény adófizető és 36 leias mecseti vásárló, isiolai pótlándfajt kiirtadó közőnségre.

Végül, kik a front leghebbebb katonái

A Teitelbaum front minden irányban biztosítja magát, ahogy jó stratégákhoz illik. Hi vel közé tartozik a dugszagd Freund család Satumarei, de hível közé számíthatja Ullmann S. Sándor is, aki eddig 15 évben át mint Lenin és Stalin chosszjedja volt ismeretes. A csodarabbi ereje még ezt az ereteket is meggyőzte, hogy csak az az izlet, amelyben a satumarei főrabbi is benne van. Mivel pedig izletet még egy ilyen jó kommunárdnak sem szabad kilt gynti, ő is hível közé állott (Folytatás a 7-ik oldalon)

HETI GLOSSZÁK

Vérvád mese New-Yorkban

Alig hihetnénk, hogy a mai betonra és acélra épített nagy világmetropolisban talaja lehet a rituális vérvádnak. Pedig így van. Bruno Hauptman, akit halálra ítélték a Lindbergh bébi meggyilkolása miatt, síralomházban ül. De azért neki is vannak pártfogói, akik azt hirdetik, hogy a híres gyilkosságot — zsidók követték el. Zsidó rituális gyilkosság volt — mondják. És az antiszemita kampóskeresztes kampány tovább folyik New-Yorkban. Második esel, a modern Amerika történelmében, amikor rituális gyilkosság vádját akarják kovácsolni a zsidóság ellen. Első ízben 1928 ban Massena ban (New York állam), a másik, most folyik épen New Yorkban. A Hauptman védelmére alakult komité, minden eszközt megragd arra, hogy a halálraítélet megmentse. De akármire is néztek segítségért, nem találtak. Erre kifundáltak a rituális gyilkosságot. A vezetést Ludendorff generális amerikai hívei vették át, akiknek működéséről már lapunk hasábjain írtunk már. Ezek a német körök szoros kapcsolatban tartanak fenn, az „Irish Weekly” című radikális antiszemita lappal, amely óriási befolyással bír a lap első oldalán: „Kik gyilkolták meg a Lindbergh bébi-t?” és utána a kampóskereszt védjegye alatt, féltelenül uszik a zsidók ellen. De nem csak New Yorkban, hanem más városokban is dolgoznak ezek az erők. Így Montreal-ban is vannak antiszemita heccok. A „The Moral” című kampóskeresztes lap szinten ezt az irányt követi. Többek között azt írja, hogy 1918 tól—1926 ig 127 „igazol” rituális gyilkosság történt az USA területén. Teljesen Streicher színtéája szerint dolgoznak. Az amerikai közvéleményt nem lévész meg egyelőre, ez a pénz- és erős propagandával üszit kumérgezés és elfordult a zsidók elleni heccelődések eme „európai” módszereitől. De a veszély fennáll és az amerikai zsidóságnak idejekorán kell majd eszükbeökkel találni, hogy ezeket a konkolyhíntöket megfelelő ellenpropagandával elensúlyozzák.

Hogyan születik az antiszemizmus?

Érdekes megfigyelésekre ad módot egy hír, ami szép Spanyolországban jön. Tudjuk, hogy Spanyolországban, amely most ünnepli hivatalosan Malmoides 800 éves születésnapját, nem igen lakott zsidó az utóbbi időkig. Nem lakott annak dacára, hogy még a királyság idején is csábították a zsidókat, hogy csak jöjjenek, tárt karokkal várják őket. Most, a németországi eseményekkel kapcsolatban jöttek is. És mint csinál egy bevándorolt zsidóizletet. Például Madridban egy ilyen emigráns

Azidei tel-avivi purim

Az ideai purimi ünnepek megtartását a Bialik gyász kérdésessé tette, végül is a városi tanács akként döntött, hogy a purimi karnevált az idén is meg fogja tartani, hiszen egy es országok turisztalrodái már előre jelezték a turisták ezreit, akik a purimi ünnepekre jönnek az országába. A városi tanács döntése után hozzáfűltél Tel-Aviv az ünnepek elő készítéséhez.

Óriási munka ez: nemcsak a program összeállítás, a karnevált menet megszervezése, hanem a külföldi és az ország többi helyéről érkező tömegek elvezése s elhelyezése. Két héttel Purim előtt már meg lehetett érezni a városban a purimi hangulatot: a hajók valóssággal öntölték a turisták ezreit; bármire ment az ember, mindentüli turistákkal találkozott, akiket a legmesszebbmenő udvarlásságilagzolták uba az ujnc zsidó rendőrök (200 új zsidó rendőrt kapott Tel Aviv). Rengelet turistá jött föleg Dél-Afrikából és Amerikából.

De meg lehetett látni e nagy ünnepi készülődést az izletek forgalmában is, valósságos „aranynapok” voltak a purimelőtti napok a kereskedőknek, hiszen mintegy tíz nagy esztélyre készült a város, amik közül legnagyobb nak ígérkezett az Opera- és a Matule-színház estélye, amelyet a keleti vásár területén lévő legnagyobb kiállítási csarnokban rendeztek.

Élete végéig

biztosítja fogainak épségét a KALODONT-fogkrémet! A dus habzású KALODONT eltávolítja az ételmaradékokat és bacillusokat, melyek berohadása elrontja a fogakat. Tehát: reggel és este — KALODONT!

megmossa a fogakat, fertőtleníti a szájüreget

A HABZÓ FOGKRÉM

olyan izletet nyitott, amely a német angol-amerikai nagy áruházak mintájára egyes árákon árusít minden cikket. Ez már a tisztalma hangulatot terjesztett a lakosság körében. Schöndorf nevű ilyen egységáras áruház ellen tüntetés is zajlott le, amelybe fasszta ifjak betörték és kezdték kirabolni ezt az izletet. Az izletajtó előtt pedig posztok állanak és német mintá szerint „ellanácsolják” a vevőket azzal, hogy kerüljék a zsidók izletét.

Ime, így látjuk, hogyan születik az antiszemizmus. Tudjuk, hogy részben a klíma, részben a spanyolok természetes lustasága miatt, nem szeretnek dolgozni. Képzljük, hogy egy ilyen talajvesztelt zsidó existencia, hogy nekifeküdt a munkának egy számára idegen talajon. Ezt a régi luyaságban élő spanyolok nem jó szemmel nézik. Felbiztatják a fiatalokat, a dolgozó zsidó ellen és kész — a zsidóellenes hecc. Ha még hozzávesszük azt is, hogy a spanyol parlamentben egy Németországból elszármazott nő ül, szélsőséges munkás programmal, akkor megérjük, hogy milyen nebusba is hozták a zsidókat. Ez a Nettek nem szélső radikális szociálista nő ahoz a pártúhoz tartozik, amely Moszkvával is tart fenn érintkezést. Már le volt több ízben tartóztatva és a rőpiratok, amelyek a kommunisták ellen szólnak, így írnak róla: a „vöröszidónó”.

A kormányzat nem reagál ezekre a kihívásokra és valóban liberális. De az uccán már szidják a zsidókat, mert áruházait oloskák, már szidják, mert radikális, már szidják, mert zsidó...

Igy születik az antiszemizmus, személnk előtt — a szép Spanyolországban is.

A welszi herceg skijén számos bécsi iparos csuszik Palesztinába

Sokat írtak az összes lapok arról a látogatásról, amelyet az angol trón várományosa, a welszi herceg tett meg néhány héttel ezelőtt az osztrák Kitzbühelben, ahova skitúránzi ment, majd pedig folytatva látogatásait Bécsben és Budapesten. Ebből az alkalomból, amint most kiderült, néhány bécsi kézműves kérvényt adott át a charming prince-nek, amelyben az kérik, hogy juttassa őket ki Palesztinába. A herceg átadta a bécsi antológ követség utlevélosztályának azzal a kérésel, hogy vizsgáljon be minden egyes esetet és lehetőleg kedvezően ítézzé el. Amint a követség kinyomozta, valóban kiválóan képzett zsidó iparosokról van szó, akik megfelelően mindama követelvényeknek, amelyet a palesztinai emigráció erre vonatkozó pontjait előírnak, de mert Bécsre nagyon kevés csertifikát jut,

rőkon a templom belsejéből az ének, majd a megila orasása, amit az uccán álló tömeg áhítattal hallgat; meglevenedik itt modern keletekben a Bet Hamikdas... Itt is a gérek, de most a Jaffából ájtjött erabek százei, állnak elkülönült „utvarban”, hallgatva a megilát... Egyszer csak felhangzik Hámán neve, amire a riasztó revolverek százei adják le lövéseiket; az ember hirtelenében úgy érzi, hogy valahonnan egy géppuskás támadás érte a tömeget és csak midőn az első pillanat döbbenetéből felosusunk, jövünk rá, hogy juda új gyermekét felcserélték a purimi kereplőt a riasztó revolverrel. Befejeződik a megila olvasás... Dizengej polgármester hangja hallatszik a hangszórókból: Ádassék az Ur, hogy megengedte nekünk ünni a Purim napját ez uj nemzedékben is. Tel Aviv lakói, turisták, idegenek, kik soraink között vagytok, ünnepejétek Purimot örömben és vigsigban!

Megmozdul a tömeg és özőnik a Rothschild Bulvarodon felállított „Eszter palota” elé, ahol a szabad téren az Opera előadása eleveníti meg a megila elbeszélését. Csodás kép tárul itt az érkező elé: a nappali világosságban uszó nagy téren mintegy 50—60 ezer ember áll és hallgatja az előadást, aminek befejezésével a környező házakra felszerelt gépek (kijáratéka az égre „Tel Aviv” nevel rajzolják fel... lassan oszlik a tömeg, özőnik be az Altemby utra, mozogni allig le-

